

VVN Praktisch Verkeersexamen

Handleiding voor scholen en verkeersouders.

Iedereen veilig over straat

VEILIGVERKEER

Colofon

Dit is een uitgave van Veilig Verkeer Nederland
2019

Het VVN praktisch Verkeersexamen is
een initiatief van Veilig Verkeer Nederland.
Verkeersouders® is een handelsmerk van
Veilig Verkeer Nederland.
Alle rechten voorbehouden.

Veilig Verkeer Nederland
Postbus 66
3800 AB Amersfoort
Tel: (088) 524 88 00

info@vvn.nl
examen.vvn.nl

Inhoud Handleiding

1	In het kort	4
2	Waarom een praktisch examen?	4
3	Handige tools	5
4	Zet een route uit	5
5	Check de fietsen	6
6	Start	7
7	Controleer langs de route	7
8	Rond het examen af	8
9	Verzekering	9
10	Materialen	9

Bijlage

Voorbeeld stappenplan	10
-----------------------	----

Wil je meer informatie?

Kijk op de website examen.vvn.nl voor nog meer informatie over het VVN praktisch Verkeersexamen.

1 In het kort

Het Praktisch Verkeersexamen van Veilig Verkeer Nederland (VVN) is dé manier om te toetsen of kinderen zich veilig kunnen bewegen in het verkeer. Tijdens het examen fietsen de kinderen een route door hun eigen woonomgeving. Langs de route staan (verkeers)ouders die beoordelen of de kinderen goed handelen. Hiervoor gebruiken ze de controlepost-app of papieren controlelijsten. Na het examen bespreekt de leerkracht de resultaten en worden de verkeersdiploma's uitgereikt.

2 Waarom een praktisch examen?

Kinderen vormen een kwetsbare groep in het verkeer. Nog altijd zorgt het verkeer voor te veel jonge verkeersslachtoffers. Het VVN praktisch Verkeersexamen geeft een goede indruk van de verkeersvaardigheid van kinderen. Het toetst of zij de theorie kunnen toepassen en veilig gedrag vertonen in het verkeer. Dit gebeurt aan de hand van een lijst met verrichtingen waarop de kinderen worden beoordeeld. Onderliggende vaardigheden, zoals fietsbeheersing (remmen, bochten nemen, etc.) en sociaal gedrag (helpen en hinderen), worden niet direct getoetst, maar zijn wel vereist om het examen goed te kunnen afleggen. De fietscheck maakt kinderen en ouders bewust van het belang van een veilige fiets.

Deelname aan het verkeersexamen vergroot bovendien de aandacht voor (praktisch) verkeersonderwijs op school en thuis. Het maakt ouders bewust van het niveau van de vaardigheden van hun kinderen en vormt een opmaat naar het veilig zelfstandig kunnen fietsen naar de brugklas na groep 8. Het examen benadrukt daarnaast impliciet het belang van fietsen als gezond en milieuvriendelijk gedrag.

3 Handige tools

Om het organiseren van het VVN praktisch Verkeersexamen makkelijker te maken zijn er twee handige tools: de Verkeersexamen Management Tool en de controlepost-app.

Verkeersexamen Management Tool

De Verkeersexamen Management Tool is een afgeschermd website waarop je je eigen verkeersexamen aanmaakt. Stel een route vast, geef aan waar de controleposten moeten komen en geef aan op welke verrichtingen de kinderen bij deze posten moeten worden beoordeeld. Ten slotte vul je de namen van de kinderen in. Het systeem genereert vervolgens een lijst met namen en startnummers.

Controlepost-app

Op de examendag beoordelen (verkeers)ouders op de controleposten de kinderen met behulp van de controlepost-app. Zij zien op welke verrichtingen ze moeten letten en geven in de app aan hoe de kinderen hierop scoren. Alle scores worden automatisch bij elkaar opgeteld. De resultaten bekijk je vervolgens in de Verkeersexamen Management Tool. De handleidingen van de Verkeersexamen Management Tool en controlepost-app vind je op examen.vvn.nl/controlepost-app.

Aanvragen

Om in te loggen in de Verkeersexamen Management Tool krijg je - op aanvraag - een account. Vul het aanvraagformulier in op: examen.vvn.nl/formulier-aanvraag-controlepost-app. De controlepost-app download je gratis via de appstores.

Tip

Werk samen met andere scholen. Maak samen een route die langs meerdere scholen in de buurt loopt. Ook kun je de organisatie van het examen laten rouleren. De Verkeersexamen Management Tool biedt de mogelijkheid een examen voor meerdere scholen te organiseren.

Tip

Laat de route linksom lopen, zo kun je vaker een bocht naar links opnemen.

4 Zet een route uit

Om de kinderen te kunnen toetsen moet de examenroute aan een aantal eisen voldoen. Een goede route...

- ...is tussen de vier en vijf kilometer lang (ongeveer een halfuur fietsen).
- ...bevat acht tot twaalf controleposten.
- ...komt overeen met de werkelijkheid:
 - Er zijn geen verkeersborden geplaatst voor het examen.
 - Ander verkeer wordt niet omgeleid.
- ...ligt in een voor de kinderen bekende omgeving.
- ...bevat in elk geval de volgende situaties:
 - Links afslaan
 - Gelijkwaardige kruising
 - Voorrangskruising
 - Afslaan met voorsorteren (met en/of zonder voorsorteervak)
 - Ook andere verkeerssituaties die kenmerkend zijn voor een wijk of plaats worden in de route opgenomen. Bijvoorbeeld een kruising met verkeerslichten, een brug, een spoorwegovergang, een voetgangersoversteekplaats, een rotonde en wegen met of zonder aparte fietspaden.

Je zet de controleposten in de Verkeersexamen Management Tool. Per controlepost kies je uit een aantal verrichtingen waarop je de kinderen wilt beoordelen. De ouder op de post ziet in de app deze verrichtingen terug tijdens het examen. Zie pagina 7 voor de lijst met verrichtingen.

Oefenen

Maak de route minimaal zes weken van tevoren bekend. Bekijk in de klas de route (bijvoorbeeld via Google Streetview) en bespreek de moeilijke punten. Laat kinderen de route ook oefenen met hun ouders/verzorgers.

Kinderen moeten fietsvaardig zijn en de route zelfstandig kunnen fietsen. Wees alert op kinderen die onvoldoende fietservaring hebben om aan het examen mee te doen. Probeer voor hen aparte fietslessen te organiseren. Je kunt dit als school zelf doen of de hulp inroepen van speciale fietsdocenten. Maak hiervoor bijvoorbeeld gebruik van het schoolpleinpakket. Met dit lespakket oefenen kinderen onder andere oversteken, veilig afslaan en voorrang geven. Kijk voor meer info op verkeersouders.nl.

Tip

Als een kind de route al heeft gefietst, is het tijdens het examen niet bang om verkeerd te rijden en kan het zich volledig concentreren op het verkeer. Geef kinderen dus ruim de gelegenheid om te oefenen.

5 Check de fietsen

Voor het verkeersexamen hebben kinderen een veilige fiets nodig. Op examen.vvn.nl/fietscheck staan de punten waar een veilige fiets aan moet voldoen. Ook kun je met de kinderen het [filmpje voor de fietscheck](#) bekijken. In de vvn.nl/webwinkel is de fietscheck-set te koop met fietscheckkaarten en OK-stickers.

Fietscheck voorbereiden

Informeert de kinderen en hun ouders ruim voor het examen over de fietscheck. Geef eventueel enkele weken voor het examen een praktische les over de veilige fiets, met medewerking van een fietsmaker of een handige ouder. Kinderen weten precies wat er nog gerepareerd moet worden voor ze aan het examen kunnen deelnemen. Kleine reparaties kunnen tijdens de les worden uitgevoerd.

Mocht de fiets toch niet veilig zijn, laat het kind dan op een andere fiets examen doen. Het is belangrijk dat elk kind mee kan doen aan het praktisch examen.

Tip

Geef de (verkeers)ouders een complete routebeschrijving met daarop de controleposten. Maak een WhatsApp-groep aan, zodat je makkelijk met de verkeersouders kunt communiceren.

6 Start

Als startplek kies je bijvoorbeeld het schoolplein of een park in de buurt.

De kinderen krijgen een hesje met een rugnummer dat gekoppeld is aan hun naam op de namenlijst. Geef instructies voor onderweg: ze mogen elkaar niet inhalen en moeten achter elkaar blijven fietsen. Bij twijfel onderweg mogen ze altijd de hulp inroepen van de controlepost. De kinderen vertrekken één voor één, steeds minimaal 1 minuut na elkaar.

7 Controleer langs de route

Langs de examenroute zijn controleposten. Daar zitten (verkeers)ouders die de verrichtingen van de kinderen beoordelen. Zij geven hun bevindingen aan in de controlepost-app. De controleurs zijn duidelijk zichtbaar en kunnen kinderen helpen als dat nodig is.

Geef de controleurs van tevoren een instructie, bijvoorbeeld tijdens een informatieavond. Daarin bespreek je de route, hoe ze moeten beoordelen en het gebruik van de controlepost-app (of de papieren controlelijsten). Ook is er een handige 'infosheet controlepost' te downloaden op examen.vvn.nl. Hierop staat bijvoorbeeld waar je op moet letten bij het maken van een bocht.

Neem op de dag van het examen zelf nog een keer de belangrijkste punten door.

Verrichtingen:

- Voorrang geven
- Op de juiste plaats stoppen
- Op tijd stoppen
- Achteromkijken
- Verkeer voor laten gaan bij links afslaan
- Richting aangeven
- Voorsorteren
- Ruime bocht naar links maken
- Kleine bocht naar rechts maken
- Links en/of rechts kijken
- In het juiste vak staan/rijden
- Fietspad/fietsstrook volgen
- Op de goede plaats op de weg fietsen
- Afstappen en verder lopen
- Aanwijzing van verkeersbord toepassen
- In de juiste richting fietsen op rotonde
- Stoppen voor oranje

Ernstige fouten:

- Door rood rijden
- Lichten en geluid negeren bij spoorwegovergang
- Ernstige voorrangsfout

8 Rond het examen af

Het nakijken van het verkeersexamen gaat eenvoudig met de Verkeersexamen Management Tool en de controlepost-app. Log in op de [Verkeersexamen Management Tool](#) en bekijk onder het kopje Examenresultaten meteen de resultaten.

Puntentelling

Elke beoordeelde handeling telt als 1 punt. Kinderen zijn geslaagd als ze minstens 80% van de te behalen punten hebben behaald.

Maakt het kind een ernstige fout dan heeft hij het examen niet gehaald, ongeacht het aantal punten op de andere verrichtingen. Dit zijn immers fouten die zeer verkeersonveilig zijn.

Nabespreking

Besprek met de kinderen wat er wel en niet goed ging en op welke situaties ze extra moeten letten. Deze terugkoppeling is nuttig voor iedereen en noodzakelijk voor kinderen die het examen niet hebben gehaald. Het uiteindelijke doel is niet het slagen, maar het veilig over straat kunnen.

Herexamen

Laat kinderen die niet geslaagd zijn een herexamen doen. Uiteraard is het belangrijk dat je eerst met het kind bespreekt waarom het niet genoeg punten behaalde en welke verrichtingen dus aandacht nodig hebben. Communiceer dit ook naar de ouders via de school.

Diploma-uitreiking

Organiseer een leuke diploma-uitreiking op school. Deze mijlpaal is een feestje waard! De verkeersdiploma's worden meegeleverd met de VVN Theoretische Verkeersexamens.

Tip

Je hoeft bij een herexamen niet alle controleposten in te richten. Je kunt de kinderen om de beurt de route laten rijden en er iemand achteraan laten fietsen ter controle.

Fietscheck!

Naam _____

Groep _____ Datum _____

Vink aan wat in orde is. ✓

☐ 1 Stuur zit vast	☐ 9 Zadel zit vast
☐ 2 Bel werkt	☐ 10 Zadelhoogte/framemaat
☐ 3 Handvatten zitten vast	☐ 11 Stroeve trappers
☐ 4 Remmen werken	☐ 12 Gele reflectoren
☐ 5 Koplamp werkt	☐ 13 Ketting is goed afgesteld
☐ 6 Spaken zitten vast	☐ 14 Rode achterreflector
☐ 7 Zijreflectie in de wielen	☐ 15 Achterlamp werkt
☐ 8 Banden goed opgepompt, met profiel	

9 Verzekering

Kinderen en begeleiders kunnen zich gratis verzekeren via Veilig Verkeer Nederland. Geef het juiste aantal door bij de bestelling van de materialen voor het verkeersexamen of via administratie@vvn.nl. Kijk voor meer informatie op examen.vvn.nl/vvn-praktisch-verkeersexamen.

10 Materialen

In de webwinkel van Veilig Verkeer Nederland vind je allerlei materialen om het organiseren van het verkeersexamen leuker en makkelijker te maken, zoals:

- Hesjes met rugnummers voor de kinderen
- Hesjes voor de (verkeers)ouders bij de controleposten
- Routeborden
- Beach flags
- Fietscheckkaarten
- Spandoeken
- Sleutelhangers voor de geslaagde kinderen

Ga hiervoor naar vvn.nl/webwinkel.

Iedereen veilig over straat

VEILIG VERKEER

Bijlage

Voorbeeld stappenplan

Begin van het schooljaar

- Examendatum vaststellen.
- Eventueel afstemming scholen in de buurt voor samenwerking.*

Zeven tot vijf maanden tevoren

- Ouders informeren over het examen en vragen om medewerking.
- Materialen bestellen bij Veilig Verkeer Nederland (hesjes, spandoeken, fietscheckkaarten etc.).

Drie tot vier maanden tevoren

- Route maken en controleposten bepalen.
- Examen aanmaken in de Verkeersexamen Management Tool.
- Diploma-uitreiking organiseren.
- Eventueel gemeente informeren over de route. Checken of er geen wegwerkzaamheden zijn.*

Vier weken van tevoren

- Informatie versturen naar kinderen en ouders (inclusief fietseisen, routebeschrijving en verzoek aan ouders om route met kind te oefenen).
- Namenlijst maken deelnemende kinderen.
- Rooster maken met vertrektijden.

Twee weken van tevoren

- Controleposten indelen.
- Fietscheck op school.
- Checken of de kinderen de route hebben geoefend.

Een week tevoren

- Informatie verstrekken aan verkeersouders (bijv. middels informatiebijeenkomst)
 - doornemen van de route en de controleposten
 - uitleggen controlepost-app
 - toelichting geven op de beoordeling
 - afspraken (niet inhalen, vertrek met vaste tussenpozen, hulp van controlepost etc.)
- Eventueel media informeren.*
- Herkeuren afgekeurde fietsen.

De week van het examen

- Routeborden ophangen.
- VVN praktisch Verkeersexamen afnemen.
- Uitslagen bekijken en bespreken met de kinderen.
- Diploma's uitreiken.
- Routeborden en materialen opruimen.

Een week later

- Eventueel bedankje sturen naar de ouders.*
- Evaluatie.

Veilig Verkeer Nederland

in jouw regio

VVN Regio Noord

Groningen, Friesland, Drenthe

De Knobben 100, 9202 XJ Drachten

0512 37 04 85

steunpuntnoord@vvn.nl

VVN Regio West

Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland

Stationsstraat 79a, 3811 MH Amersfoort

088 524 88 38

steunpuntwest@vvn.nl

VVN Regio Oost

Overijssel, Gelderland, Flevoland

Stationsstraat 79a, 3811 MH Amersfoort

0575 51 01 44

steunpuntoost@vvn.nl

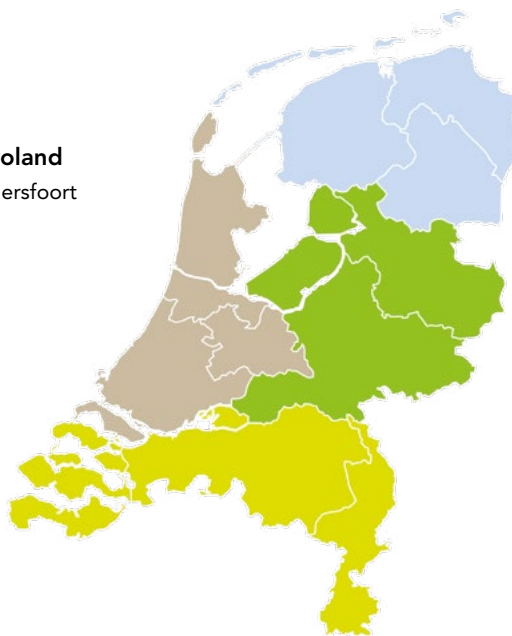
VVN Regio Zuid

Brabant, Limburg, Zeeland

Beekstraat 54, 6001 GJ Weert

088 524 88 50

steunpuntzuid@vvn.nl

Veilig Verkeer Nederland

Stationsstraat 79a

3811 MH Amersfoort

Postbus 66

3800 AB Amersfoort

088 524 88 00

info@vvn.nl

www.vvn.nl

Iedereen veilig over straat

VEILIGVERKEER